

DECOMPOSITIE VAN DE REGIONALE TEWERKSTELLINGSDYNAMIEK

Methodologische nota in het kader van DynaM review 3

Tim Goesaert (HIVA-KU Leuven)

Ludo Struyven (HIVA-KU Leuven)

Peter Vets (RSZ)

Methodologische Nota 1

Deze uitgave kwam tot stand in het kader van DynaM-reg, een samenwerkingsverband tussen RSZ, BISA, Departement WSE, IWEPS en HIVA-KU Leuven

Over DynaM reg

DynaM-reg is een lopend project waarin de regionale dynamiek van de Belgische arbeidsmarkt in beeld wordt gebracht. Het doel van het project is de integratie van de vestigingsplaatsinformatie van ondernemingen in de bestaande DynaM-dataset, waarvoor de basis is gelegd door RSZ en HIVA – KU Leuven, met steun van Federgon.

Het DynaM-reg project richt zich op reële trends op de arbeidsmarkt en bouwt dan ook verder op de methodologie die erop gericht is de effecten van schijnbare starters en stopzettende bedrijven, en van schijnbare jobcreatie en jobdestructie weg te werken. De uitgebreide DynaM-dataset laat toe om voor de volledige populatie van werknemers de plaats van tewerkstelling te integreren, terwijl tot op heden enkel van uniregionale werkgevers de regionale kenmerken gebruikt werden. Een zo gedetailleerd mogelijke mapping van de dynamieken op de (sub-)regionale arbeidsmarkten is de doelstelling.

Deze uitbreiding komt tot stand in een samenwerkingsverband met de drie regionale overheden en wordt gecoördineerd door RSZ en HIVA – KU Leuven. De regionale ondersteuning wordt gedragen door IWEPS (l'Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique), BISA/IBSA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) en het Departement WSE (Werk en Sociale Economie) van de Vlaamse Administratie.

Inhoud

1 Inleiding	5
2 Begrippen binnen DynaM reg	6
3 Onderzoeksstappen binnen DynaM reg	9
3.1 Stap 1: Verfijning onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen	9
3.2 Stap 2: De regionale tewerkstellingsdynamiek	12
3.3 Stap 3: Decompositie van de regionale tewerkstellingsdynamiek: instroom, uitstroom en interne verschuivingen	13
4 Kwaliteit van de gegevens	15
4.1 Regionalisering van het arbeidsmarktbeleid	15
4.2 Aanpassing basisgegevens	15
4.3 Kwaliteit gegevens woonplaats/werkplaats	16
5 Referenties	23

1 | Inleiding

Deze nota zet de methodologische basisprincipes uit die binnen het kader van DynaM reg gevolgd zullen worden. Binnen dit onderzoeksproject zal de regionale dimensie van de arbeidsmarktdynamiek verder uitgediept worden, gebruik makend van de tewerkstellingsgegevens van de lokale vestigingen. In een eerste stap bespreken we wat de gevolgen hiervan zijn op de huidige begrippen en definities die binnen het DynaM kader gehanteerd worden.

Een volgende hoofdstuk bespreekt de verschillende onderzoekspistes die binnen DynaM reg gevolgd kunnen worden. Hier wordt het onderscheid gemaakt tussen geaggregeerde maatstaven, op gewestelijk niveau, die de totale jobcreatie en –destructie en het totaal aantal arbeidsplaatsen voor elke regio in beeld brengen en gedetailleerde statistieken over de interne dynamiek binnen ondernemingen.

Een laatste hoofdstuk kijkt naar de kwaliteit van de aangifte van de lokale vestiging, en hoe dit evolueerde. De resultaten pleiten voor een dubbel onderzoeksprogramma: een meer geaggregeerde bespreking van de regionale dynamieken –op gewestniveau- voor oudere tijdreeksen; een gedetailleerde analyse van de lokale vestigingen voor de meest recente en volledige gegevens.

2 | Begrippen binnen DynaM reg

De huidige DynaM cijfers worden berekend op het niveau van de volledige onderneming, en niet op het niveau van de lokale vestiging. DynaM volgt hiermee de aanbevelingen van Eurostat/OECD (2007), die de onderneming aanbeveelt als analyse-eenheid voor het opstellen van statistieken over de dynamiek van bedrijven en van de jobs die daarbij gecreëerd of vernietigd worden¹. Indien we de regionale dynamiek wensen te belichten dan is het echter noodzakelijk om de activiteiten in lokale vestigingen te analyseren. De shift van een analyse op ondernemingsniveau naar een analyse op vestigingsniveau vereist dan ook een andere kijk op de in DynaM gehanteerde begrippen. Binnen DynaM worden uitspraken gedaan op het niveau van:

Werkgevers, *een analyse van startende en stoppende ondernemingen*

Jobs, *jobcreatie en jobdestructie binnen ondernemingen*

Werknemers, *de in- en uitstroom van werknemers binnen ondernemingen*

Het is mogelijk om dit uit te breiden met een analyse op het niveau van de lokale vestiging, maar de vertaling is niet steeds 1 op 1 te maken. Bovendien zal deze afhangen van de kwaliteit van de rapportering van de tewerkstellingsplaats. In wat volgt geven we een overzicht van de aandachtspunten.

Wat betreft de analyse van jobcreatie en jobdestructie

De identificatie van de creatie en destructie van jobs volgt een strikte definitie.

Deze worden gemeten als veranderingen in het aantal arbeidsplaatsen op het niveau van de individuele werkgever. Voor de jaargegevens van DynaM wordt gekeken naar het verschil tussen het aantal jobs op 30 juni van jaar t en 30 juni van jaar $t-1$. Als het aantal arbeidsplaatsen in een onderneming op het eind van de periode groter is dan in het begin, is er sprake van jobcreatie. Is het aantal jobs op het einde kleiner dan in het begin, spreken we van jobdestructie².

De som van beide componenten, jobcreatie en -destructie, noemt men de totale jobreallocatie. Het verschil tussen beide componenten is de netto-werkgelegenheidsevolutie. DynaM volgt hiermee de algemeen aanvaarde berekeningswijze van Davis, Haltiwanger & Schuh (1996).

Belangrijk is evenwel wat de cijfers niet meten:

- Jobcreatie en -destructie is niet gelijk aan de in- en uitstroom van werknemers. Werknemers kunnen aangeworven worden of vertrekken zonder dat het aantal jobs in de onderneming verandert. Ook kan een bepaalde arbeidsplaats in de loop van het jaar door verschillende mensen worden bezet.
- De gelijktijdige jobcreatie en -destructie in eenzelfde onderneming, bijvoorbeeld bij verschillende afdelingen of binnen verschillende vestigingen, wordt niet in rekening gebracht. Bijvoorbeeld: een bedrijf dat 20 arbeiders ontslaat en 10 IT-medewerkers aanwerft, wordt geteld als een krimper met een destructie van 10 jobs.

¹ De economische beslissingsmacht over groei en krimp zal in de Belgische context doorgaans op dit niveau gesitueerd zijn. In grotere landen, waar ondernemingen geografisch meer verspreid zijn (bv. Verenigde Staten), kijkt men om deze reden eerder naar de vestigingseenheid, of bundelt men de activiteiten van verschillende vestigingen binnen 1 staat.

² Binnen DynaM wordt vervolgens het onderscheid gemaakt tussen de netto toe- of afname van het aantal arbeidsplaatsen van bestaande ondernemingen en het aantal jobs die verdwenen of werden gecreëerd bij stoppende en startende ondernemingen.

- De verschuivingen van activiteiten binnen een onderneming. Een onderneming die een vestiging sluit en deze activiteiten naar de hoofdzetel verhuist wordt beschouwd als een stabiele onderneming, zonder jobcreatie of –destructie.

Het maakt dat de begrippen jobcreatie en –destructie moeilijk rechtstreeks te vertalen zijn naar een analyse op het niveau van de lokale vestiging, zonder hierbij in conflict te komen met het gebruik van de begrippen op ondernemingsniveau. Het is immers niet duidelijk of een verandering van de werkgelegenheid in een vestiging daadwerkelijk gelinkt is aan de creatie of destructie van jobs; dan wel een verschuiving van activiteiten binnen een onderneming inhoudt.

Wat betreft de analyse van startende en stoppende werkgevers

In economische analyses gaat bijzondere aandacht naar startende ondernemingen en hun bijdrage tot economische groei. In het kader van DynaM bekijken we meer specifiek de ondernemingen die starten als werkgever en de bijdrage die ze leveren aan de creatie van jobs.

Een startende werkgever is een nieuwe werkgever die nieuwe productiefactoren, in het bijzonder nieuwe arbeidsplaatsen creëert. Startende werkgevers worden afgebakend op basis van kwartaaldata. Een startende werkgever heeft geen arbeidsplaatsen in het begin van het kwartaal en minstens één arbeidsplaats op het einde ervan. De start van een onderneming als werkgever kan dan ook enige tijd na de start van de economische activiteiten van de onderneming plaatsvinden. Een stopzetting vindt plaats wanneer de productiefactoren van een bestaande werkgever, in het bijzonder alle arbeidsplaatsen, worden vernietigd. Ook stopzettingen worden afgebakend op basis van kwartaaldata. Bij een stopzetting heeft een werkgever minstens één arbeidsplaats in het begin van het kwartaal, en geen op het einde ervan. De stopzetting van een onderneming als werkgever betekent niet noodzakelijk de stopzetting van alle economische activiteiten van de onderneming.

De DynaM correctiemethode gaat na of er bij de schijnbare start of stopzetting van een werkgever al dan niet bestaande werkgevers betrokken zijn, en of deze niet te maken heeft met de reactivatie of ontstaan van zogenaamde “slapende” werkgevers. Ondernemingen die gedurende een beperkte periode (4 kwartalen of minder) geen werknemers in dienst hebben en vervolgens opnieuw werknemers aanwerven zijn met andere woorden geen starters; werkgevers die gedurende vier kwartalen of minder geen werknemers in dienst hebben en nadien opnieuw aanwerven zijn geen stopzettingen. DynaM volgt met deze definitie de aanbevelingen van Eurostat/OECD (2007) en de werkwijze van het US Bureau of Labor Statistics (Sadeghi, 2008). Het enige verschil is dat Eurostat/OECD (2007) reactivaties na een langere periode (minder dan 2 jaar) uitsluit.

Het identificeren van de reële starters en stoppers gebeurt aan de hand van het volgen van werknemers tussen ondernemingen. Er wordt een basisset opgesteld met alle koppels van ondernemingsnummers waarbij een cluster van minstens vijf werknemers verschuift van de ene onderneming naar de andere. Indien een verband wordt vastgesteld tussen twee ondernemingen dan kunnen deze geen starter of stopper zijn.

Een gelijkaardige aanpak kan voor vestigingen ontwikkeld worden: in welke mate is een nieuwe vestiging daadwerkelijk de opstart van een nieuwe activiteit, en niet de afsplitsing van bestaande activiteiten? Hoeveel vestigingen stoppen jaarlijks met hun activiteiten, zonder dat dit een verhuis van de vestiging naar een andere locatie inhoudt? Dit vereist echter dat ook op vestigingsniveau de correctiemethode doorlopen moet worden.

Wat betreft de in- en uitstroom van werknemers

De in- en uitstroom van werknemers is binnen DynaM een ruimer begrip dan jobcreatie en jobdestructie en is in feite eenvoudiger te vertalen naar een analyse op niveau van de lokale vestiging.

In DynaM wordt naar de meest basale stromen op de arbeidsmarkt verwezen als “instroom” en “uitstroom”. Het gaat hier dan telkens om de instroom in en de uitstroom uit een RSZ-plichtige onderneming, gemeten op niveau van de werknemer zelf³.

Net als bij de werkgelegenheidsdynamiek wordt de werknemersdynamiek gemeten op ondernemingsniveau door twee tijdstippen met elkaar te vergelijken. Concreet wordt het werknemersbestand op 30 juni van het jaar $t-1$ vergeleken met dat op 30 juni van het jaar t .

Wanneer een werknemer van een RSZ-plichtige onderneming niet teruggevonden wordt in de aangifte van het jaar $t-1$, maar wel van het jaar t spreken we van instroom (Davis en Haltiwanger 1999). Analoog wordt een uitstroom geregistreerd wanneer een werknemer die op 30 juni $t-1$ nog werkzaam was bij de onderneming niet meer geregistreerd wordt op 30 juni t (Davis en Haltiwanger 1999).⁴

Op vestigingsniveau kan een zelfde analyse gevoerd worden: hierbij wordt geregistreerd welke werknemers aanwezig zijn in de vestiging in jaar $t-1$ en welke in jaar t . Het probleem dat zich hier echter stelt is dat in het verleden de toewijzing van werknemers aan een specifieke vestiging minder accuraat is. Het is pas recent –sinds het derde kwartaal van 2014- dat de verplichting geldt om voor elke werknemer de vestigingseenheid te vermelden op de kwartaalaangifte, om zo een bijdragevermindering te kunnen aanvragen.⁵

In wat volgt stellen we –rekening houdend met de verdeling van werknemers in vestigingen en de kwaliteit van de kwartaalaangiftes- enkele stappen voor die de lokale vestiging introduceren in DynaM reg zodat de regionale dynamiek van de arbeidsmarkt in beeld komt.

3 Aangezien in- en uitstroom verbonden zijn met individuele werknemers kunnen deze ingedeeld worden naar persoonskenmerken (leeftijd, geslacht,...) of andere kenmerken verbonden aan de individuele arbeidsovereenkomst (voltijds/deeltijds, arbeider/bediende/ambtenaar, loonniveau,...). Dit is bijvoorbeeld niet mogelijk binnen de analyse van de jobcreatie en –destructie.

4 Bemerk dat blijvende werknemers in een onderneming op het niveau van de lokale vestiging in- en uitstroom kunnen zijn.

5 Zie sectie 0 voor een verdere bespreking van de kwaliteit van de rapportage.

3 | Onderzoeksstappen binnen DynaM reg

In deze sectie presenteren we de verschillende onderzoeksstappen binnen DynaM reg. Het doel is om maatstaven te berekenen van de regionale arbeidsmarktdynamiek die ook compatibel zijn met de eerdere analyses binnen het DynaM onderzoekskader.

Als voorbeeld hanteren we volgende situatie. Op het niveau van de onderneming zijn er –op basis van de DynaM definitie- 40 jobs gecreëerd. Dit verbergt enkele evoluties op het niveau van de lokale vestigingen, hier opgedeeld naar gewest. In het Brussels Gewest zijn er twee vestigingen met stijgende tewerkstelling; in het Waals Gewest is er een vestiging met een inkrimping van het aantal arbeidsplaatsen; in het Vlaams Gewest zijn er twee vestigingen, een met een afname in het aantal arbeidsplaatsen en een opstart van een nieuwe vestiging.

Het is op dit moment niet duidelijk of de toe- en afname van het aantal arbeidsplaatsen in de vestigingen een stroom naar of uit de onderneming inhoudt, dan wel een verschuiving van activiteiten tussen de verschillende vestigingen. De hierna gepresenteerde analyses voegen stapsgewijs meer informatie toe, zodat de dynamiek binnen en tussen vestigingen helder wordt.

	t 1	t 2	
Onderneming X	100	140	+40
<i>Vestiging A in BHG</i>	<i>10</i>	<i>60</i>	<i>+50</i>
<i>Vestiging B in BHG</i>	<i>10</i>	<i>20</i>	<i>+10</i>
<i>Vestiging C in WG</i>	<i>50</i>	<i>30</i>	<i>-20</i>
<i>Vestiging D in VG</i>	<i>30</i>	<i>15</i>	<i>-15</i>
<i>Vestiging E in VG</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>+15</i>

3.1 Stap 1: Verfijning onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen

Methodologie

Een eerste analyse zal de huidige regionale dynamieken binnen DynaM benutten. Dit houdt een verfijning van de begrippen jobcreatie en –destructie in. De DynaM-cijfers worden –zoals reeds werd aangegeven- berekend op het niveau van de onderneming. Deze bevinden zich doorgaans op één locatie (97%); een beperkt aantal ondernemingen bezit echter vestigingen in verschillende arrondissementen (2,9%), in verschillende provincies (2,1%) of verschillende gewesten (1,1%). Hoewel deze laatste groep "multiregionale" werkgevers klein in aantal is, betreft het doorgaans grote ondernemingen of organisaties die samen ongeveer 37% van het totaal aantal arbeidsplaatsen vertegenwoordigen.

Omdat jobcreatie en –destructie worden berekend op het niveau van de onderneming, worden deze cijfers voor multiregionale werkgevers gerapporteerd in een “multiregionale categorie”. Een deel van de jobcreatie en –destructie wordt met andere woorden niet aan 1 specifieke regio toegewezen.

Deze groep van multiregionale ondernemingen is echter geen homogeen geheel: enkele ondernemingen zullen met hun activiteiten zeer verspreid zijn, anderen zullen eerder in één gebied actief zijn, met kleinere vestigingen en een beperkte aanwezigheid in andere regio’s of gewesten. Door rekening te houden met de mate van spreiding van de bedrijfsactiviteiten zullen we een deel van de jobcreatie en jobdestructie bij multiregionale werkgevers aan een specifiek gewest kunnen toewijzen.

De mate van spreiding wordt berekend met de tewerkstellingscijfers van de lokale vestigingen; de jobcreatie en –destructie van de onderneming wordt vervolgens toegerekend aan de regio waar het grootste deel van de tewerkstelling is gelokaliseerd, rekening houdend met verschillende drempelwaarden. We hanteren in wat volgt een drempelwaarde van 80, 85, 90 en 95% van de totale tewerkstelling binnen een specifiek gewest.

Daarnaast vereist de analyse enkele duidelijke beslissingsregels. We hanteren hierbij volgende principes, voor een analyse op gewestniveau:

- Een onderneming is een multiregionale onderneming indien in één van beide jaren er tewerkstelling was in meerdere gewesten, of indien er in de twee beschouwde jaren tewerkstelling was in twee verschillende regio’s.
- In elk jaar wordt de totale tewerkstelling in de onderneming berekend, en het aandeel van de 3 gewesten in dit eindtotaal.
- De jobcreatie en –destructie van een multiregionale onderneming wordt aan één bepaalde regio toegewezen:
 - Indien in beide jaren voor eenzelfde regio de drempelwaarde overschreden wordt.
 - Indien in één jaar de drempelwaarde voor een bepaalde regio overschreden wordt, dit voor ondernemingen met geen tewerkstelling in het andere jaar, voor startende ondernemingen en voor stoppende ondernemingen⁶.

In het bovenstaand voorbeeld worden de 40 jobs die gecreëerd worden aan geen enkele regio toegewezen. In het startjaar is het grootste deel van de tewerkstelling in het Waals Gewest gelokaliseerd (50%); in het eindjaar is het zwaartepunt naar het Brussels Gewest verschoven (57%, 80/140). In geen enkele gewest wordt de drempelwaarde in beide jaren overschreden.

	t 1		t 2		
Onderneming X	100		140		+40
<i>Som vestigingen BHG</i>	20	20%	80	57%	
<i>Som vestigingen WG</i>	50	50%	30	21%	
<i>Som vestigingen VG</i>	30	30%	30	21%	

Voorlopige resultaten

Deze oefening is reeds gevoerd op het gewestniveau, voor de evolutie tussen het einde van het tweede kwartaal 2013 en 2014, rekening houdend met een drempelwaarde van 95, 90, 85 en 80% van de totale tewerkstelling in de onderneming. De keuze voor het gewestniveau dient om het

⁶ We maken een onderscheid tussen starters en stoppers, geïdentificeerd op basis van de DynaM correctiemethode, en ondernemingen waarvan de tewerkstelling in een bepaald jaar tot nul is teruggevalen.

kwaliteitsverlies in voorgaande jaren te compenseren. Door enkel rekening te houden met de aanwezigheid in de drie gewesten, vermijden we dat de resultaten vertekend worden door verkeerde toewijzingen tussen provincies, arrondissementen en gemeentes, binnen een gewest⁷.

Tabel 1 toont de initiële analyse binnen DynaM, waarbij het onderscheid tussen uni- en multiregionale ondernemingen niet wordt aangepast. Tabel 2 en volgende tonen de nieuwe cijfers van jobcreatie en –destructie, door de toewijzing van multiregionale werkgevers aan een specifiek gewest. De grootste impact gebeurt bij het Vlaams Gewest. Waar er eerder netto 5.566 jobs worden gecreëerd, stijgt dit –naarmate de drempelwaarde lager wordt gezet– tot ongeveer 12.000 jobs. Bij de andere gewesten is het effect beperkter. Een groot deel van deze nieuwe arbeidsplaatsen komt van werkgevers die in de 3 gewesten actief zijn, maar ook van de ondernemingen die actief zijn in het Brussels en Vlaams Gewest. Reeds vanaf een hoge drempelwaarde (95%) wordt de helft van de jobcreatie binnen deze laatste groep van ondernemingen aan het Vlaams Gewest toegewezen.

Het scharnierpunt lijkt bij een drempelwaarde van 90% te liggen: vanaf een drempelwaarde van 85 en 80% worden er geen grote verschuivingen meer geobserveerd.

Tabel 1 Onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen binnen DynaM

UR/MR	jobcreatie			jobdestructie			netto evolutie
	totaal	door groeiers	door starters	totaal	door krimpers	door stopzettingen	
Brussels Gewest	23.384	17.121	6.263	-18.882	-11.926	-6.956	4.502
Vlaams Gewest	95.200	75.593	19.607	-89.634	-64.486	-25.148	5.566
Waals Gewest	43.723	32.873	10.850	-46.028	-30.257	-15.771	-2.305
Brussels & Vlaams Gewest	5.363	5.274	89	-3.724	-3.584	-140	1.639
Brussels & Waals Gewest	2.248	2.214	34	-1.740	-1.635	-105	508
Vlaams & Waals Gewest	3.624	3.549	75	-3.285	-2.893	-392	339
in de 3 gewesten	30.297	30.273	24	-14.846	-14.287	-559	15.451

Tabel 2 Onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen binnen DynaM-drempelwaarde 95%

p95	jobcreatie			jobdestructie			netto evolutie
	totaal	door groeiers	door starters	totaal	door krimpers	door stoppers	
Brussels Gewest	23.706	17.430	6.276	-19.180	-12.142	-7.038	4.526
Vlaams Gewest	98.633	79.007	19.626	-90.778	-65.550	-25.228	7.855
Waals Gewest	44.085	33.233	10.852	-46.153	-30.355	-15.798	-2.068
Brussels & Vlaams Gewest	2.668	2.608	60	-2.922	-2.891	-31	-254
Brussels & Waals Gewest	1.968	1.937	31	-1.604	-1.549	-55	364
Vlaams & Waals Gewest	3.253	3.180	73	-2.782	-2.409	-373	471
in de 3 gewesten	29.537	29.513	24	-14.731	-14.172	-559	14.806

⁷ Sectie 0 zal dieper ingaan op het kwaliteitsniveau van de rapportering in eerdere jaargangen.

Tabel 3 Onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen binnen DynaM-drempelwaarde 90%

p90	jobcreatie			jobdestructie			netto evolutie
	totaal	door groeiers	door starters	totaal	door krimpers	door stoppers	
Brussels Gewest	23.950	17.674	6.276	-19.451	-12.413	-7.038	4.499
Vlaams Gewest	103.744	84.118	19.626	-91.777	-66.130	-25.647	11.967
Waals Gewest	44.739	33.887	10.852	-46.455	-30.657	-15.798	-1.716
Brussels & Vlaams Gewest	2.386	2.326	60	-2.666	-2.635	-31	-280
Brussels & Waals Gewest	1.323	1.292	31	-1.318	-1.263	-55	5
Vlaams & Waals Gewest	3.001	2.928	73	-2.241	-2.035	-206	760
in de 3 gewesten	24.707	24.683	24	-14.242	-13.935	-307	10.465

Tabel 4 Onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen binnen DynaM-drempelwaarde 85%

p85	jobcreatie			jobdestructie			netto evolutie
	totaal	door groeiers	door starters	totaal	door krimpers	door stoppers	
Brussels Gewest	24.172	17.896	6.276	-19.878	-12.830	-7.048	4.294
Vlaams Gewest	104.660	85.034	19.626	-92.602	-66.955	-25.647	12.058
Waals Gewest	44.846	33.994	10.852	-46.537	-30.739	-15.798	-1.691
Brussels & Vlaams Gewest	2.217	2.157	60	-2.442	-2.411	-31	-225
Brussels & Waals Gewest	1.152	1.121	31	-1.262	-1.217	-45	-110
Vlaams & Waals Gewest	2.490	2.417	73	-1.779	-1.573	-206	711
in de 3 gewesten	24.313	24.289	24	-13.650	-13.343	-307	10.663

Tabel 5 Onderscheid uniregionale-multiregionale ondernemingen binnen DynaM-drempelwaarde 80%

p80	jobcreatie			jobdestructie			netto evolutie
	totaal	door groeiers	door starters	totaal	door krimpers	door stoppers	
Brussels Gewest	24.350	18.074	6.276	-20.064	-13.016	-7.048	4.286
Vlaams Gewest	106.077	86.438	19.639	-93.430	-67.783	-25.647	12.647
Waals Gewest	45.011	34.137	10.874	-46.800	-30.981	-15.819	-1.789
Brussels & Vlaams Gewest	1.979	1.932	47	-2.101	-2.070	-31	-122
Brussels & Waals Gewest	1.011	980	31	-1.149	-1.110	-39	-138
Vlaams & Waals Gewest	2.237	2.186	51	-1.302	-1.111	-191	935
in de 3 gewesten	23.185	23.161	24	-13.304	-12.997	-307	9.881

3.2 Stap 2: De regionale tewerkstellingsdynamiek

De vorige analyse verfijnde de toewijzing van jobcreatie en –destructie aan bepaalde regio's, twee begrippen die gedefinieerd zijn op het niveau van de onderneming. In een volgende oefening richten we ons op de analyse en rapportering van de tewerkstelling in de lokale vestigingen zelf.

Concreet wordt het totaal aantal arbeidsplaatsen binnen elke regio geaggregeerd en de evolutie hierin berekend. De gegevens van de individuele vestigingen wordt hierbij niet gerapporteerd; wel de som voor elke onderneming en dit binnen elke regio.

De geografische afbakening wordt in eerste instantie op gewestniveau gezet. Het voordeel van de analyse op gewestelijk niveau te houden is dat het de impact van de foutenmarge beperkt: de verdeling

tussen vestigingen in een bepaald gewest hoeft niet accuraat te zijn; wat telt is de totale som binnen een regio.

Bovenstaande betekent evenzeer dat we afwijken van het begrip jobcreatie en-destructie en dat we geen uitspraken doen over startende en stoppende vestigingen; of in- en uitstroom op niveau van de lokale vestiging. Het onderscheid tussen uniregionale en multiregionale werkgevers is in deze onderzoeksstap minder aan de orde. Wel kan deze definitie gebruikt worden om –voor groeiende of krimpende multiregionale ondernemingen- aan te geven wat de onderliggende dynamiek is tussen de drie gewesten.

Dit wordt duidelijk in het onderstaande voorbeeld. Op het niveau van de onderneming zijn er 40 jobs gecreëerd; dit houdt een *toename* met 60 arbeidsplaatsen in het Brussels Gewest in, en een *afname* van het aantal arbeidsplaatsen in het Waals Gewest.

	t 1	t 2	
Onderneming X	100	140	+40
<i>Som vestigingen BHG</i>	20	80	+60
<i>Som vestigingen WG</i>	50	30	-20
<i>Som vestigingen VG</i>	30	30	0

3.3 Stap 3: Decompositie van de regionale tewerkstellingsdynamiek: instroom, uitstroom en interne verschuivingen

Waar de analyse in de vorige oefening eerder beperkt bleef tot het rapporteren van het totaal aantal arbeidsplaatsen in de drie gewesten, en de onderliggende brutotoename en -afname, wordt in deze oefening bijkomend rekening gehouden met de in- en uitstroom van werknemers.

Concreet betekent dit dat de informatie uit de lokale vestigingen gekoppeld wordt met het aantal werknemers die in of uit de onderneming stromen. Het is hierbij niet noodzakelijk dat de individuele kenmerken van de werknemers gekend zijn; het volstaat om brutostromen op regionaal niveau te definiëren en te analyseren: Hoeveel arbeidsplaatsen zijn er in elke regio bijgekomen? Hoeveel mensen zijn er in elke regio nieuw in de onderneming bijgekomen? Hoeveel mensen stroomden in elke regio uit de onderneming?

Met deze gegevens kan een decompositie van de dynamiek binnen de onderneming uitgevoerd worden. Het aantal arbeidsplaatsen in de regionale vestigingen dat niet verklaard kan worden door in- en uitstroom zijn interne verschuivingen binnen de onderneming. Op deze manier is het mogelijk om de dynamiek op ondernemingsniveau verder te ontleden.

Ook in deze oefening wordt de analyse in hoofdzaak op gewestelijk niveau gevoerd, dit om de foutenmarge door niet correcte toewijzingen in het verleden te minimaliseren. Bemerkt ook dat het in deze niet noodzakelijk is om events op het niveau van de vestiging te definiëren: het identificeren van de stromen gebeurt via de in- en uitstroom op ondernemingsniveau, waar reeds de DynaM correctiemethode werd uitgevoerd.

Toegepast op onderstaand voorbeeld betekent dit dat we enkele brutostromen op gewestelijk niveau definiëren: hoeveel arbeidsplaatsen zijn er in de 3 gewesten bijgekomen? En, kijkend naar de

onderliggende stromen, hoeveel werknemers daarvan zijn nieuw in de onderneming; hoeveel werknemers verlieten vervolgens de onderneming? In het Brussels Gewest zijn er 60 arbeidsplaatsen bijgekomen. 50 werknemers in het Brussels Gewest zijn nieuw in de onderneming, 20 werknemers stroomden uit de onderneming. Dit betekent dat de resterende 30 bijgekomen arbeidsplaatsen in het Brussels Gewest via interne verschuivingen tot stand zijn gekomen (met name uit de vestigingen in het Vlaams en Waals gewest). Een zelfde analyse voor het Waals en Vlaams Gewest leidt tot een interne verschuiving van respectievelijk 25 en 5 arbeidsplaatsen, naar het Brussels Gewest.

Met deze interne verschuivingen wordt enkel de netto impact van de interne verschuivingen in beeld gebracht. Het gaat niet over de individuele bewegingen van de werknemers, zodat de stromen tussen de gewesten niet exact benoemd kunnen worden. De 30 bijkomende arbeidsplaatsen in het Brussels Gewest kunnen de verhuizing van een vestiging in het Waals Gewest inhouden; in combinatie met de verhuizing van een Vlaamse vestiging naar het Waals Gewest. Wel geeft de maatstaf “interne verschuiving” aan hoe het zwaartepunt van de onderneming in de 3 gewesten over de tijd kan verschuiven.

	t1	t2	
Onderneming X	100	140	+40
Som vestigingen BHG	20	80	+60
<i>Instroom</i>			50
<i>Uitstroom</i>			-20
<i>Verschuiving intern</i>			30
Som vestigingen WG	50	30	-20
<i>Instroom</i>			40
<i>Uitstroom</i>			-35
<i>Verschuiving intern</i>			-25
Som Vestigingen VG	30	30	0
<i>Instroom</i>			10
<i>Uitstroom</i>			-5
<i>Verschuiving intern</i>			-5

4 | Kwaliteit van de gegevens

Deze sectie toont hoe de kwaliteit van de kwartaalaangiftes evolueerde tussen 2012 en 2014. We tonen een globale verbetering van de aangiftes; vervolgens tonen we hoe de relatie woon-werkplaats in vorige jaren matcht met de meest recente en volledige aangiftes.

Op basis van de hieronder gepresenteerde resultaten wordt de keuze gemaakt om de regionale dynamiek voor de historische tijdreeks op gewestelijk niveau te bekijken. Dit verkleint de impact van de foutenmarge door foutieve toekenning in het verleden.

4.1 Regionalisering van het arbeidsmarktbeleid

Reeds vanaf het laatste kwartaal van 2004 konden de KBO-nummers van de lokale vestiging worden vermeld in de DmfA naast elke werknemer. Hier treden echter enkele problemen op. Werkgevers met werknemers op 1 enkele plaats zijn niet verplicht deze vestiging te vermelden. Ook waren er geen systematische controles op de vermelding van de lokale tewerkstellingsplaats. Het resultaat is dat bij een groot aantal werkgevers er geen enkel of enkel een foutief vestigingsnummer werd gebruikt, of dat er enkel voor een deel van het personeel een vestigingsnummer werd vermeld. Voor deze werkgevers verricht de RSZ een globale correctie, door één of meer vestigingen toe te voegen en het aantal werknemers over deze vestingen te verdelen. De individuele werknemers worden dan willekeurig aan deze toegevoegde vestigingen toegewezen.

Het is door de zesde staatshervorming –en de regionalisering van een reeks bevoegdheden, waaronder een aantal specifieke doelgroepmaatregelen- dat vanaf het derde kwartaal van 2014 de kwaliteit van de lokale tewerkstellingsplaats in de aangiftes sterk is toegenomen. De toekenning van de verminderde werkgeversbijdragen gebeurt immers op basis van de plaats van tewerkstelling, waardoor er een aanpassing aan de DmfA aangiftes werd doorgevoerd.

4.2 Aanpassing basisgegevens

Tabel 6 toont de evolutie in de aanpassingen door de RSZ op de kwartaalaangiftes, dit tot het laatste kwartaal van 2014. “Origineel” houdt in dat er geen aanpassingen gebeurd zijn. De aangifte vermeldde de lokale tewerkstellingsplaats. “Bewerkt” geeft aan dat deze informatie niet beschikbaar was en dat er een willekeurige toewijzing van de werknemers aan één of meerdere vestigingen gebeurde. Ook bij “extrapolatie” was de lokale tewerkstellingsplaats niet in de aangifte. Deze kon echter aangevuld worden met de link werknemer-vestiging uit het vorige kwartaal. Voor de gecentraliseerde ondernemingen is geen echte vestigingsinfo aanwezig en gaat men uit van slechts één vestiging. Hier is de locatie van de onderneming de facto de lokale tewerkstellingsplaats.

Het aantal originele aangiftes is in deze periode duidelijk gestegen. Slechts een deel van de werknemers werden in het laatste kwartaal van 2014 willekeurig toegewezen⁸. In het vierde kwartaal

⁸ Ongeveer 65% van deze toewijzingen heeft betrekking op werknemers uit multiregionale ondernemingen.

van 2013 is er een grote shift merkbaar van de categorie “gecentraliseerde ondernemingen” naar “bewerkt”: Het betreft hier voornamelijk de aangiftes van gecentraliseerde ondernemingen waarvoor initieel –in 2012 en 2013- geen vestigingsnummer beschikbaar was, maar vanaf de aangifte in 2014 wel. De gegevens in 2013 werden dan ook aangevuld met dit reële vestigingsnummer. Het betreft hier echter geen informatie die in de oorspronkelijke aangifte zat.

Tabel 6 **Overzicht aanpassingen DmfA aangiftes door RSZ**

	Origineel	Bewerkt	Extrapolatie	Gecentraliseerde onderneming
20122	1.915.431	605.715	23.912	927.331
20134	1.945.502	1.327.429	44.563	132.159
20142	3.212.827	225.323	15.978	20.149
20144	3.390.575	67.870	0	15.021

4.3 Kwaliteit gegevens woonplaats/werkplaats

Een tweede methode om de kwaliteit van de rapportage na te gaan ligt in het meten van de link tussen woon- en werkplaats. Het is hierbij mogelijk om de evolutie in de toewijzing te zien, die ontstaat door de geleidelijke verbetering van de kwaliteit van rapporteren. Ondernemingen worden ingedeeld in functie van hun spreiding, waarbij de afstand tussen woon- en werkplaats van de werknemers wordt nagegaan. We beschouwen de verschillen in toewijzing in de periode tussen 2012 en 2014

Tabel 7 toont de verschillende types van ondernemingen naar mate van spreiding. Dit loopt van niet-gedecentraliseerde ondernemingen tot ondernemingen die in meerdere gewesten actief zijn. Tabel 8 geeft de afstand tussen woonplaats en werkplaats weer. Voor bepaalde type ondernemingen verwachten we a priori geen evolutie in de toewijzing te zien. Zo kan een werknemer die actief is in een ondernemingen met meerdere vestigingen in eenzelfde gemeente niet aan een foutieve gemeente als werkplaats worden toegewezen. Het is echter wel mogelijk dat een werknemer -actief in een onderneming met vestigingen in meerdere arrondissementen, binnen 1 provincie- aan een verkeerd arrondissement wordt toegewezen.

De keuze om de analyse van de historische tijdreeks op gewestniveau te voeren houdt in dat we in hoofdzaak rekening moeten houden met de foutieve toewijzing van ondernemingen van type “M” en “S”, actief in meerdere gewesten. Een verkeerde toewijzing voor de andere types van ondernemingen heeft geen invloed op de analyse gevoerd op niveau van de gewesten⁹.

In wat volgt bespreken we de evolutie in toewijzing voor de verschillende types van ondernemingen.

⁹ Het verschil in toewijzing toont de impact van de betere kwaliteit op de link tussen woon- en werkplaats en zegt enkel onrechtstreeks iets over de correcte toewijzing van een bepaalde werknemer aan een specifieke vestiging. Twee werknemers uit een zelfde stad kunnen elk aan een andere vestiging in dezelfde gemeente foutief worden toegewezen. De link woonplaats/werkplaats is echter correct en wijzigt niet na verbetering van de rapportering.

Tabel 7 Type spreiding ondernemingen

N	“Niet-gedecentraliseerd” (geen vestigingsinfo in aangifte; de werkgever is de vestiging)
1	1 vestiging
L	Meerdere vestigingen, 1 gemeente
R	Meerdere gemeentes, 1 arrondissement
A	Meerdere arrondissementen, 1 provincie
P	Meerdere provincies, 1 gewest
M	Meerdere gewesten
S	Aangiften departement onderwijs

Tabel 8 Maatstaf afstand woonplaats/werkplaats

0	Zelfde gemeente
1	Verschillende gemeente, zelfde arrondissement
3	Verschillende arrondissementen, zelfde provincie
5	Verschillende provincie, zelfde gewest
7	Verschillende gewest, woonplaats België
9	Woonplaats buitenland

Type ondernemingen 1/L/N

Voor het type ondernemingen die actief zijn in 1 gemeente, uit 1 vestiging bestaan of waarvan er vermoedt wordt dat er maar 1 vestiging is wordt geen effect van de verbeterde rapportering verwacht op de link woon/werkplaats. De dynamiek van de werkplaats is immers maar tot 1 gemeente beperkt. Ongeveer 50% van de werknemers bevindt zich in deze categorie. Wel is er een afname van het aantal werknemers in deze categorie. De reden hiervoor is tweemaal. Een aantal van de ondernemingen binnen categorie "N" zijn uitgebreid, en kunnen hierbij vestigingen in andere gemeentes hebben opgestart. Daarnaast zullen ook een aantal ondernemingen van type "N" –met schijnbaar 1 vestiging- bij een verbetering van de rapportage uit meer dan 1 vestiging bestaand, in een andere gemeente.

Tabel 9 Overzicht distributie ondernemingen type 1/L/N

Spreiding type 1-L-N; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
2012	25,58%	33,48%	14,53%	11,58%	11,90%	2,93%
2013	25,58%	33,75%	14,59%	11,60%	11,81%	2,67%
2014	25,44%	33,66%	14,52%	11,43%	11,77%	3,18%
2014	25,72%	33,93%	14,62%	11,44%	11,56%	2,73%

Spreading type 1-L-N; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	469.622	614.765	266.710	212.536	218.556	53.753	1.835.942
20134	448.327	591.460	255.786	203.263	206.989	46.843	1.752.668
20142	441.834	584.661	252.267	198.453	204.492	55.193	1.736.900
20144	435.096	573.960	247.264	193.439	195.583	46.144	1.691.486

Type ondernemingen R

Deze ondernemingen zijn actief in verschillende gemeentes, maar nog steeds binnen hetzelfde arrondissement. De verbeterde rapportering zal met andere woorden een invloed hebben op de afstandsmaatstaven 0 en 1. Dit gaat bijvoorbeeld over werknemers die aan een vestiging werden gelinkt in een andere gemeente, maar in feite in dezelfde gemeente wonen en werken.

Er valt een stijging waar te nemen in het belang van deze eerste twee categorieën. Tegelijk neemt het belang van categorie 7 ook af en worden er ook in absolute aantallen in het laatste kwartaal van 2014 minder werknemers aan toegewezen. Dit werd a priori niet verwacht. Allicht speelt ook hier het effect dat in de vorige paragraaf beschreven stond: ondernemingen kunnen bijkomende vestigingen openen; tegelijk neemt de onderrapportering van het aantal vestigingen af. Het is echter niet duidelijk welk effect overheerst. Dit maakt echter dat het effect van de verbeterde rapportering en foute toewijzing niet eenduidig kan bepaald worden.

Tabel 10 Overzicht distributie ondernemingen type R

Spreading type R; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
20122	21,57%	41,92%	9,20%	9,24%	16,81%	1,26%
20134	21,35%	42,37%	9,59%	9,21%	16,04%	1,44%
20142	21,66%	42,27%	9,70%	9,11%	15,75%	1,51%
20144	22,71%	44,01%	10,37%	9,39%	12,08%	1,43%

Spreading type R; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	23.669	45.993	10.096	10.138	18.449	1.379	109.724
20134	26.835	53.238	12.052	11.570	20.155	1.815	125.665
20142	27.684	54.040	12.398	11.650	20.129	1.934	127.835
20144	28.975	56.134	13.231	11.983	15.411	1.827	127.561

Type ondernemingen A

Ondernemingen van type A hebben vestigingen in verschillende arrondissementen, maar vallen nog steeds binnen de grenzen van 1 provincie. De verbeterde rapportage zal de toewijzing aan categorieën 0 tot 3 beïnvloeden: het gaat over een verkeerde link tussen woon- en werkplaats, begrensd op het provincieniveau. Werknemers uit een andere provincie of een ander gewest worden niet beïnvloed door de verbeterde rapportage.

De onderlinge verhoudingen blijven in grote mate behouden. We zien opnieuw dat er een groot aantal werknemers zijn bijgekomen, in hoofdzaak bij de eerste 3 categorieën. Het kan opnieuw zijn dat dit gedreven wordt door het stoppen van de onderrapportering van het aantal vestigingen, maar ook door het uitbreiden van de activiteiten van bestaande ondernemingen.

Tabel 11 Overzicht distributie ondernemingen type A

Spreiding type A; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
20122	27,17%	33,74%	29,47%	5,87%	1,01%	2,75%
20134	26,21%	33,99%	30,20%	5,91%	1,02%	2,67%
20142	27,02%	34,56%	28,52%	6,31%	1,00%	2,59%
20144	27,38%	34,33%	28,28%	6,41%	1,12%	2,49%

Spreiding type A; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	27.405	34.028	29.719	5.919	1.018	2.770	100.859
20134	29.765	38.595	34.289	6.713	1.159	3.033	113.554
20142	32.030	40.968	33.804	7.484	1.188	3.070	118.544
20144	33.735	42.298	34.845	7.897	1.376	3.071	123.222

Type ondernemingen P

Deze ondernemingen zijn actief in verschillende provincies binnen hetzelfde gewest. De verbeterde rapportering kan leiden tot een bijkomend effect bij categorie 5, namelijk de link woonplaats/werkplaats tussen 2 verschillende provincies, gelegen in 1 gewest.

Het aandeel van categorie 5 neemt af van 24,8% naar 19,6%; het belang van de lokale linken (maatstaven 0 tot 3) neemt op zijn beurt toe.

Tabel 12 Overzicht distributie ondernemingen type P

Spreiding type P; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
20122	21,44%	32,06%	16,26%	24,78%	4,08%	1,37%
20134	20,25%	30,45%	17,86%	25,90%	4,04%	1,50%
20142	21,97%	31,79%	18,29%	22,37%	3,88%	1,69%
20144	23,14%	33,31%	18,59%	19,56%	3,78%	1,63%

Spreiding type P; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	45.898	68.634	34.820	53.054	8.732	2.943	214.081
20134	44.565	67.017	39.319	57.005	8.903	3.295	220.104
20142	47.653	68.954	39.658	48.518	8.424	3.674	216.881
20144	53.679	77.287	43.129	45.380	8.764	3.774	232.013

Type ondernemingen M

Ondernemingen van type M zijn actief in verschillende gewesten. Bij deze werkgevers is het met andere woorden mogelijk om een werknemer aan een vestiging in een verkeerd gewest toe te wijzen. We verwachten een bijkomend effect bij maatstaf 7, namelijk deze die de pendel tussen verschillende gewesten weergeeft. Het is net deze categorie die een rol speelt bij een analyse van de dynamiek op gewestelijk niveau.

Het belang van deze afstand neemt af van 26,8% naar 24,2%. Ook in absolute cijfers daalt deze toewijzing, ondanks de stijging van het aantal werknemers binnen type M. Tegelijk neemt het belang van de eerste 3 categorieën toe. Er worden dus relatief gezien meer lokale linken gelegd dan vroeger, ten koste van intergewestelijke en interprovinciale stromen.

Tabel 13 **Overzicht distributie ondernemingen type M**

Spreiding type M; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
20122	16,05%	27,07%	13,71%	14,67%	26,79%	1,72%
20134	15,92%	26,99%	13,47%	15,00%	26,95%	1,66%
20142	17,04%	28,52%	14,37%	14,17%	24,21%	1,69%
20144	17,24%	29,08%	14,30%	13,46%	24,24%	1,68%

Spreiding type M; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	148.548	250.579	126.908	135.835	247.986	15.878	925.734
20134	149.479	253.507	126.517	140.890	253.109	15.634	939.136
20142	165.942	277.737	139.939	137.941	235.769	16.484	973.812
20144	171.912	289.967	142.599	134.253	241.708	16.723	997.162

We onderzoeken specifiek de foutenmarge binnen categorie 7, de intergewestelijke pendel. Uit Tabel 13 bleek dat – op basis van de meest recente cijfers- 24% van de werknemers tussen verschillende gewesten pendelt. Indien we dit als richtgetal nemen dan is het belang in 2012 met ongeveer 2,5 procentpunt overschat. Ten opzichte van een totaal van 925.000 werknemers gaat dit over 23.140 werknemers die onterecht als intergewestelijke pendel zijn geregistreerd.

Een klein deel van de werknemers werden echter ook in het laatste kwartaal van 2014 bewerkt. Indien we ervan uitgaan dat hierdoor een bijkomende vertekening kan ontstaan dan is de eerder gevonden 24% een onderschatting van de foutenmarge. Tabel 14 geeft weer wat het aandeel van intergewestelijke pendel is in de subset van werknemers waarvoor geen bijkomende bewerkingen vereist waren. Tabel 15 toont de subset van werknemers waarvoor een bewerking noodzakelijk was. Het aandeel van de intergewestelijke pendel bij de originele aangiftes bedraagt ongeveer 22%; in de subset van de bewerkte aangiftes gaat het over een aandeel van ongeveer 51%. Indien we de bijkomende ondernemingen in deze categorie volledig toewijzen aan een foutieve bewerking houdt dit in dat ongeveer 29% van de pendelbewegingen onterecht als intergewestelijk worden bestempeld, of een 42.230 werknemers.

Tabel 14 Overzicht distributie ondernemingen type M – originele aangiffes

Spreiding type M; aantal personen (%) - Origineel						
	0	1	3	5	7	9
20122	18,28%	30,21%	14,88%	12,64%	22,28%	1,71%
20134	17,72%	29,97%	14,73%	13,07%	22,81%	1,69%
20142	18,13%	30,15%	15,10%	13,15%	21,72%	1,75%
20144	17,95%	30,14%	14,77%	13,12%	22,29%	1,73%

Spreiding type M; aantal personen - Bewerkt							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	142.727	235.817	116.188	98.686	173.888	13.311	780.617
20134	136.572	230.933	113.511	100.703	175.787	13.057	770.563
20142	161.886	269.247	134.909	117.481	193.989	15.630	893.142
20144	170.729	286.707	140.501	124.792	211.988	16.480	951.197

Tabel 15 Overzicht distributie ondernemingen type M – bewerkte aangiffes

Spreiding type M; aantal personen (%) - Bewerkt						
	0	1	3	5	7	9
20122	3,93%	9,97%	7,40%	25,92%	50,99%	1,79%
20134	4,24%	9,85%	6,50%	26,26%	51,52%	1,63%
20142	4,66%	9,74%	6,09%	25,76%	52,70%	1,06%
20144	2,50%	6,98%	4,53%	20,58%	64,89%	0,52%

Spreiding type M; aantal personen - Bewerkt							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	5.594	14.179	10.524	36.846	72.484	2.539	142.166
20134	6.128	14.238	9.395	37.961	74.465	2.353	144.540
20142	3.635	7.597	4.747	20.091	41.110	828	78.008
20144	1.142	3.191	2.073	9.411	29.678	239	45.734

Type ondernemingen S

Ondernemingen van type S behoren tot het departement Onderwijs. De verbeterde rapportering kan in principe tot uiting komen bij alle afstandsmaatstaven. De foutenmarge blijkt echter het grootst in de toewijzingen tussen provincies, binnen 1 gewest (Dit gaat bv over werknemers bij de Vlaamse Overheid die aan een verkeerde provincie werden toegewezen). Onderwijs is een gemeenschapsmaterie en het aantal scholen (vestigingen) in andere gewesten is dan ook beperkt, wat de kans op een foutieve toewijzing drukt. Het belang van de lokale linken neemt in deze analyse toe: van 27,8% naar 30,5% voor maatstaf 0, van 30,1% naar 34% voor maatstaf 1 en van 15,7% naar 17,1% voor maatstaf 3.

Tabel 16 Overzicht distributie ondernemingen type S

Spreiding type S; aantal personen (%)						
	0	1	3	5	7	9
20122	27,82%	30,18%	15,74%	16,95%	8,88%	0,43%
20134	28,12%	31,24%	16,43%	14,17%	9,56%	0,48%
20142	30,65%	33,60%	16,96%	9,84%	8,47%	0,49%
20144	30,56%	34,02%	17,10%	9,23%	8,59%	0,50%

Spreiding type S; aantal personen							
	0	1	3	5	7	9	Totaal
20122	79.583	86.322	45.031	48.499	25.391	1.223	286.049
20134	83.945	93.254	49.041	42.308	28.531	1.447	298.526
20142	92.033	100.896	50.927	29.539	25.438	1.472	300.305
20144	92.296	102.754	51.653	27.868	25.934	1.517	302.022

5 | Referenties

- Bassanini, A. & Marianna P. (2009), Looking Inside the Perpetual-Motion Machine: Job and Worker Flows in OECD Countries, OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 95, OECD Publishing.
- Benedetto G., Haltiwanger J., Lane J. & McKinney K. (2007), Using Worker Flows to Measure Firm Dynamics, in *Journal of Business & Economic Statistics*, 25:3, p. 299-313.
- Butani S.J., Clayton R.L., Kapani V., Spletzer J.R., Talan D.M. & Werking G.S. (2006), Business employment dynamics: tabulations by employer size, in *Monthly Labor Review*, 129:2, February 2006.
- Davis J.S., Haltiwanger J.C. & Schuh S. (1996), Job creation and destruction, Cambridge / London.
- Eurostat/OECD (2007), Eurostat - OECD Manual on Business Demography Statistics, Luxembourg.
- Geurts K. Ramioul M. & Vets P. (2011), Employee flows to study firm and employment dynamics, DynaM Working Paper.
- Haltiwanger J., Jarmin R. & Miranda J. (2010), Who Creates Jobs? Small vs. Large vs. Young, NBER Working Paper No. 16300.
- Sadeghi A. (2008), The births and deaths of business establishments in the United States, in *Monthly Labor Review*, 131:12, December 2008.
- Van Mellaert, L., Geurts, K., Heylen, V., Ramioul, M., Vets, P. & Struyven, L. (2013). Het belang van de DynaM-correctiemethode voor het bestuderen van de dynamiek op de Belgische arbeidsmarkt. Beleidspaper STORE-B-13-004. Leuven: STORE/HIVA-KU Leuven